

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi

Sayı | Volume | سان 2020/15

Uluslararası
Uygur Araştırmaları Dergisi
International Journal of Uyghur Studies
خەلقارا ئۇيغۇر تەتقىقاتى ژۇرنىلى

Uygur Araştırmaları Dergisi, Uygurlarla ilgili çalışmaların yayınlandığı uluslararası standartlarda, hakemli bir dergidir. Yılda iki kez yayımlanır. Uygur Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılar, önce yayın kurulunca dergi yazım ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, değerlendirilmek üzere o alandaki çalışmaları ile tanınmış en az iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süre ile saklanır. Yayınlanan yazıların dil, bilim ve hukuki açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.uyguraraştırmalari.com ve www.uyghurstudies.com'a aittir. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi yılda 2 kez yayımlanan, uluslararası nitelikte, bilimsel, hakemli bir dergidir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, *Arastirmax*, *ERIHPLUS*, *ASOS*, *DOAJ*, *Index Copernicus*, *InfoBase Index*, *MIAR*, *Sparch Indexing*, *MLA*, *I2OR*, *Türk Eğitim İndeksi*, *IdealOnline*, *SOBIAD*, *WorldCat*, *UR* gibi uluslararası veritabanları ve indeksler tarafından taranmaktadır.

ISSN: 2458-827X

İletişim:

Doç. Dr. Adem ÖGER

Adres:

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi,

Fen-Edebiyat Fakültesi

Türk Halk Bilimi Bölümü, Merkez/Nevşehir, Türkiye

E-Posta:

uyguraraştırmalari@gmail.com

Uluslararası
Uygur Araştırmaları Dergisi
International Journal of Uyghur Studies
خەلقارا ئۇيغۇر تەتقىقاتى ژۇرنىلى

DERGİ HAKKINDA

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi yılda 2 kez yayımlanan, uluslararası nitelikte, bilimsel, hakemli bir dergidir.

Uyguristik, Türkolojinin önemli kollarından biridir. Bugün Uyguristikle ilgili çalışmalar Türkiye, Çin, Rusya, Kazakistan, İsveç, Almanya, ABD ve Japonya başta olmak üzere farklı coğrafyalarda sürdürülmektedir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, Uyguristikle ilgili çeşitli ülkelerde ve farklı disiplinlerde yapılan bilimsel araştırmaları yayınlamayı, bu çalışmalarını uluslararası düzeyde erişilebilir hale getirerek bu konudaki bilgi akışını sağlamayı ve bu suretle Türkolojinin gelişimine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Uygur Özerk Bölgesi, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan gibi farklı coğrafyalarda yaşayan Uygurlar ile ilgili her türlü çalışmanın da yer aldığı bu dergi, Türkoloji alanında bir literatür oluşturmayı amaçlamaktadır.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, Uygurların yanı sıra diğer Türk boyları (Kazak, Kırgız, Özbek vb.) ile ilgili dil, edebiyat, folklor, tarih, sanat, kültür, ekonomi gibi konularda bilimsel makaleler, derlemeler, kitap tanıtım yazıları ve aktarmalar da yayımlayan hakemli elektronik bir dergidir. Yılda iki sayı olmak üzere 6 ayda bir yayımlanan bu dergide Türkoloji'nin genel konularıyla ilgili yazılara da yer verilebilir.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılar, önce Yayın Kurulunca dergi yazım ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, değerlendirilmek üzere o alanda çalışmaları bulunan en az iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süre ile saklanır. Yayımlanan yazıların dil, bilim ve hukuk açısından bütün sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.uygurarastirmalari.com'a aittir. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, kaliteli ve disiplinli yayıncılık anlayışı ile akademik camiada, Uygurlarla ilgili çalışmalar esas olmak üzere Türkoloji ile ilgili her türlü bilimsel çalışmanın yer aldığı önde gelen yayınlardan biri olma amacı taşımaktadır.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi Arastirmax, ERIHPLUS, ASOS, DOAJ, Index Copernicus, InfoBase Index, MIAR, Sparch Indexing, MLA, I2OR, Türk Eğitim İndeksi, IdealOnline, SOBIAD, WorldCat, UR gibi uluslararası veritabanları ve indeksler tarafından taranmaktadır.

İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Üniversitesi)
alim1962@hotmail.com

Editör

Doç. Dr. Adem ÖGER (Nevşehir HBV Üniversitesi)
adem.oger@nevsehir.edu.tr

+90 384 228 10 00 / 13157

Editör Yardımcıları

Doç. Dr. Erkan HİRİK (Nevşehir HBV Üniversitesi)
erkanhirik@nevsehir.edu.tr

Doç. Dr. Neşe HARBALIOĞLU (Nevşehir HBV Üniversitesi)
neseerenoglu@nevsehir.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Kübra YILDIZ ALTIN (Nevşehir HBV Üniversitesi)
kubrayildiz@nevsehir.edu.tr

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Üniversitesi)

Prof. Dr. Fatma AÇIK (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Hikmet KORAŞ (Niğde Üniversitesi)

Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Zeki KAYMAZ (Ege Üniversitesi)

Doç. Dr. Adem ÖGER (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet KARAMAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA (Özbekistan Bilimler Akademisi)

Doç. Dr. Erkan HİRİK (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Doç. Dr. Gülbehrem MOLOTOVA (Almata Şarkşunasluk Enstitüsü)

Doç. Dr. Kürşat YILDIRIM (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Neşe HARBALIOĞLU (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Doç. Dr. Özgür AY (Uşak Üniversitesi)

Doç. Dr. Reyila KAŞGARLI (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Serdar YAVUZ (Adıyaman Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÖZDAĞ (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Turan TÜRK (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi İsa SARI (Hitit Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mağfiret Kemal YUNUSOĞLU (Beykent Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Murat ORHUN (Bilgi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nur Ahmet KURBAN (Gümüşhane Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK (Konya N. Erbakan Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Seçil HİRİK (Nevşehir HBV Üniversitesi)

Dr. Ablet SEMET (Georg-August University)

Dr. Gülzade TANRIDAĞLI (Mimar Sinan G.S. Üniversitesi)

Dr. KaiserAbdurusul ÖZHUN (Debrecen Üniversitesi)
Jun SUGAWARA (Tokyo Yabancı Diller Üniversitesi)
Ruslan ARZİYEV (Almata Pedagoji Enstitüsü)

Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdulkadir DONUK (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL (Mimar Sinan G. S. Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETKİN (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe Gül SERTKAYA (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ceval KAYA (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Dmitriy D. VASİLYEV (Rusya Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Erhan AYDIN (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Gülçin ÇANDARLIOĞLU (Mimar Sinan G. S. Üniversitesi)
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacı Kutluk KADİRİ (Kagoşima Uluslararası Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice ŞİRİN (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Hava SELÇUK (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim DİLEK (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Kamil Veli NERİMANOĞLU (Bakü Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin EKİCİ (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ÖNER (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman KARATAY (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Öcal OĞUZ (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Peter ZİEME (Berlin Brandenburg Academy of Sciencesand Humanities)
Prof. Dr. Saadettin GÖMEÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sultan Mahmut KAŞGARLI (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Naciye YILDIZ (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Süer EKER (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU (Michigan State University)
Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY (Emekli Öğretim Üyesi)

Genel Koordinatör

Dr. Öğr. Üyesi Nur Ahmet KURBAN

Yabancı Dil Sorumlusu

Kübra YILDIZ ALTIN-Zulhayat ÖTKÜR

Düzeltili Sorumlusu

Kamile SERBEST

Sanat/Tasarım Danışmanı

Pınar GÜNGÜR

Dış Temsilciler

Abdurop POLAT (Çin Halk Cumhuriyeti)

Ablet SEMET (Almanya)

Alfiya YUSUPOVA (Tataristan)

Almas ŞEHYULOV (Rusya)

Anidah B. ALIAS (Malezya)

Burak GÖKBULUT (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)

Dilorom HAMROEVA (Özbekistan)

Erkin SIDIK (Amerika Birleşik Devletleri)

Gülbehrem MOLOTOVA (Kazakistan)

İrfan MORİNA (Kosova)

Jun SUGAWARA (Japonya)

Kaiser Abdurusul ÖZHUN (Macaristan)

Memettursun Zunun Oqya (İngiltere)

Ramiz ASKER (Azerbaycan)

Varis ABDUKERİM (Fransa)

Zulhayat ÖTKÜR (İsveç)

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar,

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi'nin 2020/15. sayısını sizlerle buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayı ile yayın hayatında 8. yılına giren dergimiz, her geçen yıl Türk dünyasına ait daha kapsamlı ve nitelikli yazılarla okurlarını buluşturma noktasında ilerlemektedir.

Dergimizin bu sayısında Eski Uygur dönemi belgeleri, Maniheist Uygurca metinler, tarihi metinlerdeki meslek ve unvan adları gibi konuların yanı sıra Uygur Türklerinin dili, atasözleri, mizah tipleri, anlatılarda geçen olağanüstü tipler, giyim ve kuşam özellikleri, tasavvuf şiiri gibi mevzularda ve Çağatayca yazılmış metinler, Kazak folkloru, Azerbaycan edebiyatı ve folkloru gibi konularda nitelikli ve özgün makaleler yer almaktadır. Ayrıca son yıllarda Yenisey Yazıtları, Uygur örf-adetleri ve Uygurların somut olmayan kültürel mirasına ilişkin yayımlanan eserlerin tanıtıldığı/değerlendirildiği yazılar da ilgililerin istifadesine sunulmuştur.

Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi'nin bu sayısının kapak tasarımında, Kazakistan'da yaşamış olan Uygur ressam Ruslan Yusuf'un "Tarihte Sıradan Bir Gün" adlı resmi kullanılmıştır ve kapak tasarımı Dergimizin sanat danışmanı Öğr. Gör. Pınar GÜNGÜR tarafından yapılmıştır. Dergimizin bu sayısında 14 özgün makaleye ve 3 tanıtma/değerlendirme yazısına yer verilmiştir.

Dergimizde yayınlanan yazıların ulaştığı ve takip edildiği ülkelerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Makaleleriyle dergimize katkı sağlayan değerli yazarlara, hakemlere, dergimizin kurullarında görev yapan bilim insanlarına teşekkür eder, makalelerin ilgililere faydalı olmasını dilerim.

Doç. Dr. Adem ÖGER

Bu Sayının Hakemleri

- Prof. Dr. Alimcan İnyet (Ege Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ahmet Karaman (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
- Doç. Dr. Burak Gökbulut (Yakın Doğu Üniversitesi)
- Doç. Dr. Enver Kapağan (Karabük Üniversitesi)
- Doç. Dr. Farah Calil (Bakü Avrasya Üniversitesi)
- Doç. Dr. Gulbakhram Molotova (Center of Uyghur Studies Institute of Oriental Studies)
- Doç. Dr. Gülser Oğuz (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Doç. Dr. İdris Nebi Uysal (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)
- Doç. Dr. Mustafa Yeniasır (Yakın Doğu Üniversitesi)
- Doç. Dr. Neşe Harbalioğlu (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Doç. Dr. Özgür Ay (Uşak Üniversitesi)
- Doç. Dr. Recep Tek (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Doç. Dr. Serkan Çakmak (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Tekin Tuncer (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Doç. Dr. Yaşar Şimşek (Giresun Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Turan Türk (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Erhan Solmaz (Uşak Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Yıldız (Ordu Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Kadri Hüsnü Yılmaz (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Mağfired Kemal Yunusoğlu (Beykent Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Malik Bankır (Kastamonu Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Emin Yıldızlı (İstanbul Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Murat Gür (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Musa Salan (Bartın Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Seçil Hirik (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Gönül Sönmez (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- Dr. Serkan Köse (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)